

III

(Prípravné akty)

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

STANOVISKO EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY

z 25. apríla 2012

k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o európskych fondoch rizikového kapitálu a k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o európskych fondoch sociálneho podnikania

(CON/2012/32)

(2012/C 175/05)

Úvod a právny základ

Európska centrálna banka (ECB) prijala 20. januára 2012 žiadosť Rady Európskej únie o stanovisko k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o európskych fondoch rizikového kapitálu ⁽¹⁾ (ďalej len „navrhované nariadenie o európskych fondoch rizikového kapitálu“) a k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o európskych fondoch sociálneho podnikania ⁽²⁾ (ďalej len „navrhované nariadenie EuFSP“).

Právomoc ECB vydať stanovisko k navrhovaným nariadeniam je založená na článku 127 ods. 4 a článku 282 ods. 5 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, keďže navrhované nariadenia obsahujú ustanovenia, ktoré majú vplyv na integráciu európskych finančných trhov a na spôsob, akým Európsky systém centrálnych bánk prispieva k hladkému uskutočňovaniu politik prijatých príslušnými orgánmi, ktoré sa týkajú obozretného dohľadu nad úverovými inštitúciami a stability finančného systému, ako je uvedené v článku 127 ods. 5 zmluvy. V súlade s článkom 17.5 prvou vetou rokovacieho poriadku Európskej centrálnej banky Rada guvernérov prijala toto stanovisko.

Všeobecné pripomienky

1. Cieľom navrhovaného nariadenia o európskych fondoch rizikového kapitálu je prekonať problém nedostatočného financovania, s ktorým sa stretávajú malé a stredné európske podniky v počiatočných fázach svojej činnosti. Keďže je financovanie týchto spoločností prevažne založené na malých fondoch so spravovanými aktívami v priemernej výške 60 miliónov EUR, cieľom nariadenia je zlepšiť schopnosť získať kapitál v rámci celej EÚ. Ustanovujú sa ním osobitné európske fondy rizikového kapitálu so spoločnými charakteristikami, ktoré podliehajú jednotnému regulačnému rámcu. Tým by sa zabezpečila istota a transparentnosť vo vzťahu k všetkým zainteresovaným stranám vrátane investorov, regulačných orgánov a spoločností spôsobilých pre získanie investícií. Zavedením povolenia pre jednotný trh, na základe ktorého by mohol fond registrovaný v jednom z členských štátov uvádzať podiely a akcie na trh v inom členskom štáte, by sa znížila administratívna záťaž a obmedzili by sa regulačné prekážky.
2. Tento rámec dopĺňa nariadenie EuFSP, ktorého cieľom je podporovať financovanie sociálnych podnikov prostredníctvom zriadenia novej kategórie európskych fondov sociálneho podnikania (ďalej len „EuFSP“). Investorom by to pomohlo pri identifikácii a porovnávaní fondov investujúcich do sociálnych podnikov a rozšírilo by to možnosti ponúkať tieto fondy na trhu medzinárodným investorom.

⁽¹⁾ KOM(2011) 860 v konečnom znení.

⁽²⁾ KOM(2011) 862 v konečnom znení.

3. Stratégia Európa 2020 ⁽¹⁾ zdôraznila potrebu prijať ciele regulácie opatrenia na zlepšenie prístupu malých a stredných podnikov k financovaniu, najmä zriadením účelových investičných fondov, ktorými by sa odstránili prekážky využívania rizikového kapitálu. Európska rada schválila tento prístup žiadajúc odstránenie zostávajúcich regulačných prekážok brániacich cezhraničnému využívaniu rizikového kapitálu ⁽²⁾. Komisia následne v apríli 2011 oznámila svoju iniciatívu, ktorej cieľom je zabezpečiť, aby fondy rizikového kapitálu usadené v ktoromkoľvek členskom štáte mohli získať kapitál v celej EÚ ⁽³⁾.
4. ECB už spozorovala ťažkosti, s ktorými sa v poslednej dobe stretávajú malé a stredné podniky pri prístupe k financovaniu, a to vo väčšej miere než veľké firmy, najmä v časoch stresu na trhu ⁽⁴⁾. ECB verí, že navrhované nové režimy významne prispievajú k rozvoju inovatívneho a udržateľného hospodárstva tým, že uľahčia rýchlo rastúcim malým a stredným podnikom prístup k financovaniu a zjednotia uplatniteľné regulačné požiadavky. Pre úspešné a včasné uskutočnenie Stratégie Európa 2020 je kľúčové prekonať roztrieštenosť financovania inovatívnych a sociálne zameraných malých a stredných podnikov a podporiť vznik integrovaného a plynulo fungujúceho finančného trhu na úrovni EÚ a tým podporiť a uľahčiť cezhraničné investovanie v týchto odvetviach.
5. Preto ECB víta navrhované nariadenia, ktorými sa zavedú jednotné požiadavky pre fondy vykonávajúce činnosť pod jednotným európskym označením a rovnaký hmotnoprávny regulačný rámec pri zabezpečení primeraného dohľadu. V tejto súvislosti ECB poukazuje na niekoľko vlastností, ktoré by prispeli k dosiahnutiu vhodného a vyváženého regulačného rámca: dobrovoľná povaha režimu ⁽⁵⁾, cezhraničný informačný proces medzi príslušnými orgánmi ⁽⁶⁾, pravidlá upravujúce správanie kvalifikovaných správcov a požiadavky na poskytovanie informácií ⁽⁷⁾, ako aj ustanovenia, ktorých cieľom je zaisťiť účinný dohľad nad využívaním povolenia ⁽⁸⁾.

Konkrétne pripomienky

6. ECB podporuje zámer Komisie zabezpečiť, aby boli navrhované nariadenia v súlade s existujúcim režimom pre správcov alternatívnych investičných fondov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ z 8. júna 2011 o správcoch alternatívnych investičných fondov a o zmene a doplnení smerníc 2003/41/ES a 2009/65/ES a nariadení (ES) č. 1060/2009 a (EÚ) č. 1095/2010 ⁽⁹⁾. V tejto súvislosti ECB víta, že sa v navrhovaných nariadeniach odkazuje na hraničnú hodnotu zo smernice 2011/61/EÚ ⁽¹⁰⁾, čím sa pre kapitálové fondy zavádza limit 500 miliónov EUR, ktorý by oddelil režim európskych fondov rizikového kapitálu a režim EuFSP od rámca ustanoveného v smernici 2011/61/EÚ.
7. ECB poznamenáva, že účelom uvedenej hraničnej hodnoty je odlišiť správcov alternatívnych investičných fondov, ktorých činnosti by mohli mať „významné dôsledky pre finančnú stabilitu“ od tých, u ktorých to nie je pravdepodobné, a že navrhovaný režim sa uplatní na fondy, ktoré nie sú dôležité zo systémového hľadiska ⁽¹¹⁾.

⁽¹⁾ Oznámenie Komisie „Európa 2020 Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu“, KOM(2010) 2020 v konečnom znení.

⁽²⁾ Závery Európskej rady zo 4. februára 2011, strana 22.

⁽³⁾ Oznámenie Komisie „Akt o jednotnom trhu Dvanásť hybných síl podnecovania rastu a posilňovania dôvery „Spoločne za nový rast““ KOM(2011) 206 v konečnom znení, najmä bod 2.1.

⁽⁴⁾ Stanovisko ECB CON/2012/21 z 22. marca 2012 k i) návrhu smernice o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/39/ES, ii) návrhu nariadenia o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie EMIR o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov, iii) návrhu smernice o trestných sankciách za obchodovanie s využitím dôverných informácií a manipuláciu s trhom a iv) návrhu nariadenia o obchodovaní s využitím dôverných informácií a manipulácií s trhom (zneužívaniu trhu), odsek 8. Zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku. Verzia v angličtine je k dispozícii na internetovej stránke ECB <http://www.ecb.europa.eu>

⁽⁵⁾ Článok 4 navrhovaného nariadenia o európskych fondoch rizikového kapitálu a článok 4 navrhovaného nariadenia o EuFSP.

⁽⁶⁾ Články 15 a 20 ods. 3 navrhovaného nariadenia o európskych fondoch rizikového kapitálu a články 16 a 21 ods. 3 navrhovaného nariadenia o EuFSP.

⁽⁷⁾ Články 7 až 12 navrhovaného nariadenia o európskych fondoch rizikového kapitálu a články 7 až 13 navrhovaného nariadenia o EuFSP.

⁽⁸⁾ Články 13 až 22 navrhovaného nariadenia o európskych fondoch rizikového kapitálu/články 14 až 23 navrhovaného nariadenia o EuFSP.

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ L 174, 1.7.2011, s. 1. Pracovný dokument útvarov Komisie – Posúdenie vplyvu priložené k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o európskych fondoch rizikového kapitálu, SEC(2011) 1515, s. 37.

⁽¹⁰⁾ Článok 3 ods. 2 písm. b) smernice 2011/61/EÚ.

⁽¹¹⁾ Bod odôvodnenia 17 smernice 2011/61/EÚ.

8. Rozsah pôsobnosti navrhovaných nariadení je tiež podmienený požiadavkou, aby žiadne kvalifikované fondy rizikového kapitálu a fondy sociálneho podnikania nevyužívali pákový efekt, a aby sa tak zabezpečilo, že kvalifikované fondy nebudú prispievať k vzniku systémových rizík, a že sa sústredia na podporu kvalifikovaných portfóliových spoločností⁽¹⁾. Keďže je koncepcia pákového efektu základom podnikateľského modelu implementovaného mnohými správcami alternatívnych investičných fondov⁽²⁾, ECB považuje za vhodné, aby sa v prípade navrhovaných režimov európskych fondov rizikového kapitálu a EuFSP⁽³⁾ možnosť pákového efektu výslovne vylúčila.

V prípadoch, kde ECB odporúča zmenu a doplnenie navrhovaného nariadenia, sú v prílohe uvedené konkrétne pozmeňujúce návrhy spolu s odôvodnením.

Vo Frankfurt nad Mohanom 25. apríla 2012

Prezident ECB

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Bod odôvodnenia 13 navrhovaného nariadenia o európskych fondoch rizikového kapitálu a bod odôvodnenia 13 navrhovaného nariadenia o EuFSP.

⁽²⁾ Odsek 11 stanoviska ECB CON/2009/81 zo 16. októbra 2009 k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o správcach alternatívnych investičných fondov, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2004/39/ES a 2009/.../ES (Ú. v. EÚ C 272, 13.11.2009, s. 1).

⁽³⁾ Článok 5 ods. 2 navrhovaného nariadenia o európskych fondoch rizikového kapitálu a článok 5 ods. 2 navrhovaného nariadenia o EuFSP.

PRÍLOHA

Pozmeňujúce návrhy ⁽¹⁾

Znenie, ktoré navrhla Komisia	Zmeny a doplnenia, ktoré navrhuje ECB ⁽¹⁾
-------------------------------	--

Zmena a doplnenie 1

Článok 5 ods. 2 navrhovaného nariadenia o európskych fondoch rizikového kapitálu

„2. Správcovia fondov rizikového kapitálu neprijímajú úvery, neemitujú dlhové obligácie, ani neposkytujú záruky na úrovni kvalifikovaného fondu rizikového kapitálu a na úrovni kvalifikovaného fondu rizikového kapitálu nevyužívajú ani žiadnu metódu, ktorou sa zvyšuje expozícia fondu, či už požičiavaním si hotovosti alebo cenných papierov, zapájaním sa do derivátových pozícií alebo inými prostriedkami.“	„2. Správcovia fondov rizikového kapitálu neprijímajú úvery, neemitujú dlhové obligácie ani, neposkytujú záruky na úrovni kvalifikovaného fondu rizikového kapitálu a na úrovni kvalifikovaného fondu rizikového kapitálu nevyužívajú ani žiadnu metódu, ktorou sa zvyšuje expozícia fondu, či už požičiavaním si hotovosti alebo cenných papierov, zapájaním sa do derivátových pozícií zmlúv alebo inými prostriedkami.“
--	--

Odôvodnenie

Zapájanie sa do derivátových pozícií môže slúžiť aj na účely zabezpečovania, čím by sa riziková expozícia skôr znížila než zvýšila. Hoci si ECB všimá, že navrhované znenie je odvodené od zodpovedajúceho vymedzenia pojmu v článku 4 ods. 1 písm. v) smernice 2011/61/EÚ, navrhuje nahradiť pojem „derivátové pozície“ pojmom „derivátové zmluvy“ v súlade so znením iných existujúcich alebo navrhovaných právnych predpisov EÚ, napr. s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 236/2012 zo 14. marca 2012 o predaji nakrátko a určitých aspektoch swapov na úverové zlyhanie ⁽²⁾, so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2004/39/ES z 21. apríla 2004 o trhoch s finančnými nástrojmi a o zmene a doplnení smerníc Rady 85/611/EHS a 93/6/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/12/ES a o zrušení smernice Rady 93/22/EHS ⁽³⁾ a s návrhmi nariadení Európskeho parlamentu a Rady o mimoburzových derivátoch, centrálnych zmluvných stranách a archívoch obchodných údajov ⁽⁴⁾ a o prudenčnom dohlade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami ⁽⁵⁾.

Zmena a doplnenie 2

Článok 6 navrhovaného nariadenia o európskych fondoch rizikového kapitálu

„Správcovia fondov rizikového kapitálu uvádzajú na trh spravované podiely a akcie kvalifikovaných fondov rizikového kapitálu a ponúkajú ich výhradne investorom, ktorí sa považujú za profesionálnych klientov v súlade s oddielom I prílohy II k smernici 2004/39/ES alebo ich možno na požiadanie považovať za profesionálnych klientov v súlade s oddielom II prílohy II k smernici 2004/39/ES, alebo iným investorom, ak:“	„Správcovia fondov rizikového kapitálu uvádzajú na trh spravované podiely a akcie kvalifikovaných fondov rizikového kapitálu a ponúkajú ich výhradne investorom, ktorí sa považujú za profesionálnych klientov v súlade s oddielom I prílohy II k smernici 2004/39/ES, ibaže sa s nimi na požiadanie zaobchádza ako s neprofesionálnymi klientmi , alebo ich možno na požiadanie považovať za profesionálnych klientov v súlade s oddielom II prílohy II k smernici 2004/39/ES, alebo iným investorom, ak sú splnené všetky tieto podmienky :“
--	--

Odôvodnenie

V článku 6 navrhovaného nariadenia o európskych fondoch rizikového kapitálu sa odkazuje na „profesionálnych klientov v súlade s oddielom I prílohy II k smernici 2004/39/ES.“ Nie je jasné, aký režim by sa uplatňoval na profesionálnych klientov, s ktorými sa na základe rovnakého ustanovenia na požiadanie zaobchádza ako s neprofesionálnymi klientmi. Aby nedošlo k nedorozumeniu, navrhovanou zmenou a doplnením by sa pojem „profesionálni klienti“ v navrhovanom nariadení zosúladiť s vymedzením pojmu uvedenom v prílohe II k smernici 2004/39/ES.

Nariadenie navyše umožňuje, aby boli európske fondy rizikového kapitálu na trhu ponúkané iným investorom, ktorí musia mať „poznatky, skúsenosti a schopnosť prevziať na seba riziká, ktoré tieto fondy prinášajú“ ⁽⁶⁾. Hoci tieto kritériá podľa názoru ECB ponúkajú investorom potrebnú ochranu, navrhuje zabezpečiť, aby sa všetky stali povinnými.

⁽¹⁾ Zmeny a doplnenia k navrhovanému nariadeniu o európskych fondoch rizikového kapitálu platia s potrebnými úpravami pre zodpovedajúce ustanovenia navrhovaného nariadenia o EuFSP.

Znenie, ktoré navrhla Komisia	Zmeny a doplnenia, ktoré navrhuje ECB ⁽¹⁾
-------------------------------	--

Zmena a doplnenie 3

Článok 10a navrhovaného nariadenia o európskych fondoch rizikového kapitálu (nový)

žiadny text	<p>„Článok 10a</p> <p>Depozitár</p> <p>1. Správca fondov rizikového kapitálu zabezpečí, aby bol pre každý fond rizikového kapitálu, ktorý spravuje, určený jeden depozitár v súlade s týmto článkom.</p> <p>2. Depozitár je inštitúciou vymedzenou v článku 21 smernice 2011/61/EÚ.</p> <p>3. Na účely zabezpečenia súladu pri uplatňovaní odseku 1 ESMA pripraví návrhy regulačných technických predpisov s cieľom bližšie určiť podmienky výkonu funkcie depozitára európskeho fondu rizikového kapitálu. ESMA predloží tieto návrhy regulačných technických predpisov Komisii do šiestich mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia. Na Komisiu je delegovaná právomoc prijímať regulačné technické predpisy uvedené v prvom pododseku v súlade s článkami 10 až 14 nariadenia (EÚ) č. 1095/2010.“</p>
-------------	---

Odôvodnenie

S cieľom posilniť ochranu investorov ECB navrhuje konkrétne určiť depozitára v súlade s rámcom prijatým v smernici 2009/65/ES o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoďiteľných cenných papierov (PKIPCP) ⁽⁷⁾ a smernici 2011/61/EÚ ⁽⁸⁾. V tomto prípade je však cieľom navrhovaného zjednodušeného modelu zabezpečiť, aby boli všetky súvisiace povinnosti primerané povahe a veľkosti fondov.

Zmena a doplnenie 4

Článok 21 ods. 1 navrhovaného nariadenia o európskych fondoch rizikového kapitálu

„1. Príslušné orgány a ESMA spolupracujú vždy, keď je to potrebné na účely vykonávania ich príslušných povinností podľa tohto nariadenia.“	„1. Príslušné orgány a ESMA spolupracujú navzájom vždy, keď je to potrebné na účely vykonávania ich príslušných povinností podľa tohto nariadenia, a prípadne aj s Európskym výborom pre systémové riziká. “
--	--

Odôvodnenie

ECB navrhuje zachovať súlad s článkom 50 smernice 2011/61/EÚ v tom zmysle, že spolupráca medzi ESMA a príslušnými orgánmi by mala prípadne zahŕňať ESRB.

Zmena a doplnenie 5

Článok 22 ods. 2 navrhovaného nariadenia o európskych fondoch rizikového kapitálu

„2. Príslušným orgánom členských štátov alebo ESMA sa nesmie brániť vo výmene informácií v súlade s týmto nariadením alebo s inými právnymi predpismi Únie vzťahujúcimi sa na správcov fondov rizikového kapitálu a kvalifikované fondy rizikového kapitálu.“	„2. Príslušným orgánom členských štátov alebo ESMA sa nesmie brániť vo výmene informácií v súlade s týmto nariadením alebo s inými právnymi predpismi Únie vzťahujúcimi sa na správcov fondov rizikového kapitálu a kvalifikované fondy rizikového kapitálu vždy, keď je to potrebné na účely výkonu ich povinností alebo právomocí podľa tohto nariadenia alebo podľa vnútroštátneho práva. Príslušné orgány oznámia tieto informácie centrálnym bankám vrátane Európskej centrálnej banky a Európskemu výboru pre systémové riziká, ak sú tieto informácie relevantné pre výkon ich úloh. “
---	--

Znenie, ktoré navrhla Komisia

Zmeny a doplnenia, ktoré navrhuje ECB ⁽¹⁾

Odôvodnenie

Týmto by sa zabezpečilo, aby centrálné banky vrátane ECB, ako aj ESRB, riadne dostávali informácie relevantné pre výkon ich úloh.

⁽¹⁾ Tučným písmom sa označuje nový text, ktorý ECB navrhuje vložiť. Preškrtnutým písmom sa označuje text, ktorý ECB navrhuje vypustiť.

⁽²⁾ Článok 1 písm. b) a c) a článok 2 ods. 1 písm. b) bod iii) (Ú. v. EÚ L 86, 24.3.2012, s. 24).

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 145, 30.4.2004, s. 1. Článok 2 ods.1 písm. i) a článok 4 ods. 1.

⁽⁴⁾ KOM(2010) 484 v konečnom znení. Článok 1 ods. 1.

⁽⁵⁾ KOM(2011) 452 v konečnom znení. Články 211 ods. 1, 240 ods. 3, 250 ods. 1 písm. d), 256 ods. 1, 273 ods. 4, 321 ods. 1 a 2 a 335 ods. 4.

⁽⁶⁾ Bod odôvodnenia 14 navrhovaného nariadenia o európskych fondoch sociálneho podnikania.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 302, 17.11.2009, s. 32. Články 22 až 26 a 32 až 36.

⁽⁸⁾ Článok 21.
